

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 19. jula 2021. godine
Br. ref.:RK1818/21

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI32/21

Podnosilac

Hasan Shala

**Ocena ustavnosti rešenja Vrhovnog suda
AA. br. 14/2020 od 13. januara 2021. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Hasan Shala, predsednik Apelacionog suda Republike Kosovo, u svojstvu "nadležnog organa" za pokretanje disciplinskog postupka na osnovu Zakona br. 06/L-057 o disciplinskoj odgovornosti sudija i tužilaca (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava rešenje AA. br. 14/2021 Vrhovnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Vrhovni sud) od 13. januara 2021. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporenog rešenja kojim su podnosiocu zahteva navodno povređena njegova osnovna prava i slobode zagarantovane članovima 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 32. [Pravo na pravno sredstvo] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32. [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Suda (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Sudom

5. Dana 9. februara 2021. godine, Ustavni sud Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) je primio zahtev podnosioca zahteva.
6. Dana 11. februara 2021. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Bekima Sejdiu za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Gresa Caka-Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Safet Hoxha (članovi).
7. Dana 2. marta 2021. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i poslao kopiju zahteva Vrhovnom sudu.
8. Dana 17. maja 2021. godine, na osnovu stava 5. člana 114. [Sastav i mandat Ustavnog suda] Ustava i pravila 12 (Izbor predsednika i zamenika predsednika) Poslovnika o radu, sudija Gresa Caka-Nimani je izabrana za predsednicu Ustavnog suda. Na osnovu stava 4 pravila 12 Poslovnika o radu i odluke KK-SP 71-2/21 Suda, utvrđeno je da će sudija Gresa Caka-Nimani preuzeti funkciju predsednice Suda nakon završetka mandata aktuelne predsednice Suda Arte Rama-Hajrizi, 26. juna 2021. godine.
9. Dana 25. maja 2021. godine, na osnovu tačke 1.1 stava 1 člana 9 (Prevremeni istek mandata) Zakona i Pravila 7 (Ostavka na dužnost sudije) Poslovnika o Radu, Sudija Bekim Sejdiu je podneo ostavku sa njegove pozicije sudije u Ustavnom sudu.
10. Dana 27. maja 2021. godine, predsednica Suda, Arta Rama-Hajrizi, je odlukom br. KI32/21, imenovala sudiju Nexhmi Rexhepi za sudiju izvestioca umesto sudije Bekima Sejdiu.
11. Dana 26. juna 2021. godine, na osnovu stava 4, pravila 12 Poslovnika o radu i odluke Suda KK-SP 71-2/21, dana. 17 maja 2021, sudija Gresa Caka-Nimani je

preuzela dužnost predsednice Suda, dok je na osnovu pod-tačke 1.1 stava 1, člana 8. (Istek mandata sudije) Zakona, predsednica Arta Rama-Hajrizi okončala je mandat predsednice i sudije Ustavnog suda.

12. Dana 30. juna 2021. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

13. Dana 13. marta 2020. godine, podnosilac zahteva je u svojstvu predsednika Apelacionog suda podneo Sudskom savetu Republike Kosovo (u daljem tekstu: SSK) zahtev za pokretanje istrage protiv sudije Q.A., sudije u Apelacionom sudu, navodeći da je isti učinio disciplinski prekršaj kao rezultat nejednakog tretiranja stranaka. Podnosilac zahteva je konkretno naveo da je sudija Q.A., u suprotnosti sa Strategijom SSK-a za smanjenje broja starih predmeta i preporukama Kolegijuma sudija Apelacionog suda, ignorisao rešavanje starijih predmeta iz 2015. godine, rešavajući predmete od iste važnosti iz 2016, 2017. i 2018. godine. U svom zahtevu, podnosilac zahteva je naveo da gore navedeni postupak sudije Q.A. predstavlja povredu stavova 1. i 2. člana 7. [Pristup sudovima] Zakona 06/L-054 o sudovima (u daljem tekstu: Zakon o sudovima); stava 1. tačka 1.3 i stava 2. tačka 2.7 člana 5. [Disciplinski prekršaji sudija] Zakona br. 06/L-057 o disciplinskoj odgovornosti sudija i tužilaca (u daljem tekstu: Zakon o disciplinskoj odgovornosti); člana 3.2 Kodeksa profesionalne etike za sudije (u daljem tekstu: Etički kodeks); člana 2.1.4 Pravilnika 04/2016 o određivanju neprofesionalnih ponašanja. Shodno tome, podnosilac zahteva je tražio da se sudiji Q.A. izrekne disciplinska mera.
14. Dana 10. aprila 2020. godine, SSK je odlukom KGJK br. 72/2020, osnovao Istražno veće za sprovođenje istrage protiv sudije Q.A. zbog navodnih disciplinskih prekršaja.
15. Dana 16. juna 2020. godine, Istražno veće je podnelo pismeni izveštaj o istrazi koja je sprovedena zbog navodnih disciplinskih prekršaja sudije Q.A.
16. Dana 18. novembra 2020. godine, SSK je nakon održane rasprave, odlukom KGJK. br. 262/2020, utvrdio da sudija Q.A. nije odgovoran za disciplinske prekršaje utvrđene članom 5. stavom 1. podstavom 1.3 i stavom 2. podstavovima 2.2 i 2.7 Zakona o disciplinskoj odgovornosti.
17. Neodređenog datuma, podnosilac zahteva je protiv gore navedene odluke SSK-a, izjavio žalbu Vrhovnom sudu zbog: (i) bitnih povreda odredaba Zakona o disciplinskoj odgovornosti; (ii) pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i (iii) pogrešne primene materijalnog prava.
18. Dana 13. januara 2021. godine, Vrhovni sud je rešenjem AA. br. 14/2020 odbacio, kao nedozvoljenu, žalbu podnosioca zahteva.
19. Vrhovni sud se u odnosu na dozvoljenost žalbe, pozvao na stav 1. člana 9. i stavove 1. i 3. člana 15. [Žalba na disciplinske odluke] Zakona o disciplinskoj odgovornosti. Takođe, Vrhovni sud se pozvao i na odredbe Pravilnika 05/2019 Sudskog saveta Kosova o disciplinskom postupku protiv sudija (u daljem tekstu:

Pravilnik o disciplinskom postupku), odnosno na njegov član 2. stav 1. podstav 1.5.

20. Na osnovu gore navedene odredbe Pravilnika o disciplinskom postupku, Vrhovni sud je ocenio da *“u ovom sporu-nadležni organ ne može da ima svojstvo žalilačke stranke kao subjekat koji je ovlašćen da direktno podnese žalbu Vrhovnom sudu zbog zakonskih ograničenja u vezi sa subjektom koji može da podnosi žalbu protiv odluka Sudskog saveta Kosova. Ovo iz činjenice jer iz sadržaja navedene odredbe, deo definisanja kod člana 2. Pravilnika o disciplinskom postupku, proizilazi da je stranka u celom disciplinskom postupku samo predmet disciplinske istrage, dok su ostali subjekti, stranke u zavisnosti od toka disciplinskog postupka”*.
21. Nakon toga, Vrhovni sud je, oslanjajući se na stav 3. člana 15. Zakona o disciplinskom postupku naveo da *“Ovlašćeni subjekti za ostvarivanje prava žalbe, zavisno od pravnog interesa za podnošenje sredstva pobijanja, su sudija ili tužilac, subjekat disciplinskog postupka, nadležni organ koji je pokrenuo istragu i Ombudsman za situaciju propisanu u članu 12. stav 3. Zakona. Ova lica imaju pravo da podnose žalbu pri Vrhovnom sudu samo u slučaju kada Savet ne donosi odluku u skladu sa članom 14. stav 6. Zakona o disciplinskoj odgovornosti sudija i tužilaca. Iz sadržaja ove zakonske odredbe proizilazi da nadležni organ koji je podneo zahtev za pokretanje disciplinskog postupka protiv sudije može da ostvari pravo na žalbu pri Vrhovnom sudu Kosova samo u slučaju kada Savet ne donosi odluku u roku od dva (2) meseca od prijema izveštaja istražne komisije (član 14. stav 6. Zakona)”*.
22. Pored toga, Vrhovni sud je dalje utvrdio da se *“pravo nadležnog organa da uloži žalbu Vrhovnom sudu treba tumačiti u skladu sa odredbom člana 15. stav 3. Zakona, gde se ograničava samo na situaciju kada Savet ne donese odgovarajuću odluku”*.
23. Konačno, Vrhovni sud je ocenio da *„stav 1. člana 15. gore navedenog Zakona, određuje pravo ulaganja žalbe direktno Vrhovnom sudu Kosova, isključujući druge sudove iz nadležnosti da bi odlučili u disciplinskim postupcima po žalbi, i ne određuje krug subjekata koji imaju pravo žalbe, jer se takva stvar određuje stavom 3. člana 15. gore navedenog Zakona”*.

Navodi podnosioca zahteva

24. Podnosilac zahteva navodi da je osporeno rešenje Vrhovnog suda doneto uz povredu njegovih osnovnih prava i sloboda zagantovanih članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i članom 32. [Pravo na pravno sredstvo] Ustava.
25. Podnosilac u svom zahtevu navodi da zakon ne utvrđuje *“ko je stranka u postupku, priznajući tako svakom fizičkom i pravnom licu to pravo (član 9. stav 1.), dakle pristup zakonu je velikodušan, neograničen i neuslovljen”*.
26. Podnosilac zahteva se dalje poziva i na stav 1.5 člana 2. Pravilnika o disciplinskom postupku za sudije. Prema podnosiocu zahteva, *“Zaključak Vrhovnog suda da nadležni organ može da podnosi žalbu Vrhovnom sudu*

samo u slučajevima kada Savet ne donese odluku u roku od dva meseca od dana prijema izveštaja istražne komisije (član 14. stav 6. Zakona) je subjektivno tumačenje i potpuno van konteksta pravne norme". Prema podnosiocu zahteva, "[...] ova norma, kao što se vidi, uređuje određenu situaciju, dakle situaciju kada SSK ne donese odluku u određenom roku, ostavljajući mogućnost Ombudsmanu da uloži žalbu, prema tome, ona ne može da se tumači na opšti način za sve slučajeve, onako kako je učinio Vrhovni sud".

27. Na osnovu gore navedenog obrazloženja, podnosilac zahteva naglašava da je u njegovom slučaju pravo na pravično i nepristrasno dvostruko povređeno, odnosno, kako navodi, ovo pravo je povređeno (i) "u odnosu na stranke (čiji interes štitim ja, u ovom slučaju kao nadležni organ), pošto je [Q.A.] kao nosilac javne funkcije, u suprotnosti sa zakonom i jednim od najstarijih načela pravičnosti "Prvi u vremenu je preči u pravu", izvršio njihovo neravnopravno tretiranje, dajući prednost novim predmetima u odnosu na stare predmete"; i povređeno (ii) "u odnosu na mene, pošto slučaj koji sam pokrenuo nije okončan na meritoran način, što znači da nije dobio konačni sudski epilog oko disciplinske odgovornosti navedenog subjekta, od strane drugostepenog sudskog organa".
28. U nastavku, podnosilac zahteva takođe navodi da je povređeno i njegovo pravo na pravno sredstvo, zagarantovano članom 32. Ustava, iz razloga što ga, kako kaže, Vrhovni sud "na proizvoljan način i protivno sa zakonom, [lišava] svojstva stranke u postupku, ne dajući sudski epilog [njegovom] zahtevu, a takođe je u suprotnosti i sa "načelom dvostepenosti".
29. Na kraju, podnosilac zahteva traži od Suda da: (i) proglasi njegov zahtev prihvatljivim; (ii) da utvrdi da je došlo do povrede člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP i članom 32. Ustava; (iii) da proglasi ništavim rešenje AA. br. 14/2020 Vrhovnog suda od 13. januara 2021. godine i vrati isto na ponovno odlučivanje; i (iv) da obaveže Vrhovni sud da u "određenom roku donese meritorno rešenje u vezi sa ovom stvari, što se tiče osnovanosti njegovog zahteva".

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

Ustav Republike Kosovo

Član 31.

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.

2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.

Član 32.

[Pravo na pravno sredstvo]

Svako lice ima pravo da koristi pravna sredstva na sudske i administrativne odluke, koje uskraćuju njena/njegova prava ili interese, na zakonom propisan način.

Evropska konvencija o ljudskim pravima

ČLAN 6.

Pravo na pravično suđenje

1. Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona. Presuda se izriče javno, ali se štampa i javnost mogu isključiti s celog ili s dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne bezbednosti u demokratskom društvu, kada to zahtevaju interesi maloletnika ili zaštita privatnog života stranaka, ili u meri koja je, po mišljenju suda, nužno potrebna u posebnim okolnostima kada bi javnost mogla da naškodi interesima pravde. [...]

ZAKON Br. 06/L - 054 O SUDOVIMA

Član 7.

Pristup sudovima

1. Sudovi podjednako tretiraju sva lica, niko ne može biti diskriminisan na osnovu rase, boje, pola, jezika, vere, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog ili socijalnog porekla, pripadnosti bilo kojoj zajednici, imovine, ekonomskog stanja, socijalnog stanja, seksualne orijentacije, rođenja, ograničenih sposobnosti ili drugog ličnog statusa.

2. Svako ima jednak pristup sudovima i nikome ne sme biti uskraćeno pravo na pravično suđenje u skladu sa zakonitom redovnom procedurom ili pravom jednake zaštite prava. Svako fizičko ili pravno lice ima pravo na pravično suđenje u razumnom roku.

ZAKON Br. 06/L-057 O DISCIPLINSKOJ ODGOVORNOSTI SUDIJA I TUŽILACA

Član 1.

Svrha i oblast delovanja

Ovaj zakon definiše disciplinske prekršaje, postupke za pokretanje istrage o navodima za disciplinske prekršaje sudija i tužilaca, disciplinske postupke ispred Sudskog saveta Kosova i Tužilačkog saveta Kosova, disciplinske sankcije i pravna sredstva vezano za disciplinske prekršaje pred Vrhovnim sudom.

Član 2.

Definicije

1. Dole navedeni izrazi imaju sledeće značenje:

1.1. "Nadležni organ" podrazumeva predsednike sudova, predsednika Vrhovnog suda, glavnog državnog tužioca, glavnog tužioca i Savete kao nadležne organe za prijem žalbi protiv sudija i tužilaca za navodne disciplinske prekršaje iz člana 9 stav 1;

[...]

Član 5. Disciplinski prekršaji sudija

1. Smatraće se da je sudija počinio/la disciplinski prekršaj ukoliko:

- 1.1. bude osuđen za krivično delo;
- 1.2. krši zakon, ili
- 1.3. krši svoje službene dužnosti sudije.

2. Povreda dužnosti sudije prema ovom zakonu, obuhvata dole navedene radnje, ukoliko ih isti izvrši namerno ili iz nepažnje:

- 2.1. obavlja službenu dužnost ne poštujući princip nezavisnosti i sudske nepristrasnosti, deluje sa predrasudama na osnovu rase, boje, pola, jezika, veroispovesti, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog ili socijalnog porekla, veze sa nekom zajednicom, imovine, ekonomskog i socijalnog stanja, seksualne orijentacije, rođenja, ograničene sposobnosti ili drugog ličnog statusa strane u postupku;
- 2.2. ne tretira u skladu sa zakonom strane u postupku, njihove predstavnike, svedoke i druge učesnike u postupku;
- 2.3. komunicira neovlašćenim licima informacije dobijene tokom obavljanja službene dužnosti;
- 2.4. prihvata bilo koji poklon ili nagradu koja može dovesti ili izgleda kao da može da dovede do negativnog uticaja na službene odluke i postupke;
- 2.5. zloupotrebi službenu poziciju u bilo kom obliku u cilju nezakonite dobiti za sebe ili druga lica ili u druge svrhe u suprotnosti sa zakonom;
- 2.6. ne prijavljuje slučajeve eventualnog isključenja iz postupka kada to zahteva zakon;
- 2.7. nastavlja ne obavljati u predviđenom vremenskom roku službene dužnosti u skladu sa zakonom;

[...]

GLAVA III ŽALBE, ISTRAGE I DISCIPLINSKI POSTUPAK

Član 9. Žalbe na disciplinske prekršaje sudija i tužilaca

1. Fizička i pravna lica mogu uložiti žalbu protiv sudije ili tužioca vezano za tvrdnju za disciplinski prekršaj kod sledećih organa vlasti (u daljem tekstu "nadležni organ"):

- 1.1. predsednika Osnovnog i Apelacionog suda u kojem sudija služi u pogledu tvrdnji za disciplinske prekršaje tog sudije;

1.2. predsednika Vrhovnog Suda u vezi sa navodnim disciplinskim prekršajem predsednika Osnovnih sudova i predsednika Apelacionog suda;

1.3. Sudskog saveta Kosova u vezi sa navodnim disciplinskim prekršajem predsednika Vrhovnog suda;

1.4. glavnog državnog tužioca u vezi sa navodima o disciplinskim prekršajima glavnih tužilaca;

1.5. glavnog tužioca u vezi sa navodnim disciplinskim prekršajem tužilaca koji rade u tužilaštvu za koji je odgovoran tužilac;

1.6. Tužilačkog saveta Kosova u vezi sa navodima o disciplinskim prekršajima glavnog državnog tužioca.

2. Kada je žalba prosleđena ne nadležnom organu, isti će je proslediti nadležnom organu (autoritetu), u skladu sa Zakonom o opštem upravnom postupku.

*3. Fizička i pravna lica mogu podneti žalbu protiv sudiје ili tužioca ombudsmanu.
[...]*

Član 12. Istražni postupak

1. Savet pokreće disciplinski postupak na osnovu zahteva podnetog u skladu sa članom 9 stav 1 ovog zakona.

2. Nadležni organ traži od saveta pokretanje disciplinske istrage na osnovu žalbe od strane fizičkog ili pravnog lica koja nije odbijena na osnovu člana 9, stav 6, ovog zakona ili po službenoj dužnosti ako postoje opravdani razlozi da se veruje da je sudija ili tužilac počinio disciplinski prekršaj.

3. Ombudsman može tražiti od saveta da pokrene disciplinsku istragu protiv predsednika suda ili glavnog državnog tužioca ako ima razloga da veruje da je isti počinio disciplinski prekršaj iz člana 9 stav 7 ovog zakona. Prilikom prijema žalbe, ombudsman takođe može tražiti od saveta pokretanje disciplinske istrage protiv sudiје ili tužioca ukoliko smatra da je nadležni organ doneo odluku da odbije žalbu protiv tog sudiје ili tužioca u suprotnosti sa članom 9 stav 5, tom prilikom on/ona treba da obrazloži zašto žalba nije trebala da bude odbijena.

[...]

Član 14. Disciplinski postupak

1. Po prijemu pismenog izveštaja o istrazi sudiје ili tužioca ili sporazuma na osnovu člana 13 ovog zakona, odgovarajući savet će održati ročište u periodu od trideset (30) dana. Savet može odlučiti o održavanju dodatnog

ročišta ako isto zahteva složenost predmeta. Strane u postupku će biti pozvane da prisustvuju ročištima.

2. Sudija ili tužilac protiv kojeg se vodi istražni postupak, ima pravo zastupati sebe ili angažovati advokata odbrane. Savet se obavezuje da omogućiti uvid u sve dokaze kao i dosije predmeta.

3. Savet odlučuje da li je navodni disciplinski prekršaj izvršen. Ukoliko savet zaključi da je sudija ili tužilac odgovoran za navodni disciplinski prekršaj, odrediće disciplinsku kaznu u skladu sa odredbama ovog zakona.

4. Kvorum tokom disciplinskog postupka čini će devet (9) članova saveta. Odluke saveta se donose prostom većinom glasova prisutnih članova.

5. Odluka saveta treba da bude u pismenom obliku, da sadrži razloge donošenja odluke i pravni lek. Primerak odluke dostavlja se nadležnom organu, koji je tražio pokretanje istrage i sudiji ili tužiocu, a u situacijama predviđenim članom 12 stav 3 ovog zakona, i ombudsmanu. Prvostepena odluka će se objaviti na internet stranici saveta nakon što postane konačna.

6. Savet donosi odluku u roku od dva (2) meseca od prijema izveštaja istražne komisije.

Član 15.

Žalba na disciplinske odluke

1. Stranke imaju pravo žalbe na odlukama disciplinskog saveta, direktno Vrhovnom Sudu Kosova, u roku od petnaest (15) dana od dana prijema odluke. Ostali sudovi Kosova nisu nadležni da razmatraju i odlučuju u vezi disciplinske procedure prema sudijama i tužiocima.

2. Žalba na odluku Saveta ima efekat suspenzije i sprečava sprovođenje te odluke, dok se ne razmotri žalba.

3. Ako Savet ne odluči u skladu sa članom 14 stav 6, sudija ili tužilac i nadležni organ koji je tražio pokretanje istrage, kao i u situacijama predviđenim članom 12 stav 3 ovog zakona i ombudsman, može podneti žalbu Vrhovnom sudu zbog propusta odgovarajućeg saveta.

4. Žalba se može podneti pod sledećim okolnostima:

4.1. u slučaju pogrešne primene zakona;

4.2. u slučaju kršenja postupka utvrđenog zakonom;

4.3. u slučaju faktičke ili očigledne činjenične greške koja utiče na osnovna prava stranke ukoliko ozbiljno utiče na nepristrasnost i integritet postupka;

5. Vrhovni sud, u tročlanom telu, koje je izabrao predsednik Vrhovnog suda, u roku od trideset (30) dana, razmatra žalbu i donosi odluku. Ukoliko je predsednik Vrhovnog suda subjekt odluke saveta, onda izbor članova vrši najstariji sudija Vrhovnog suda.

6. Nakon razmatranja žalbe, Vrhovni sud može potvrditi izmeniti ili vratiti odluku savetu na ponovno razmatranje.

7. Ukoliko Vrhovni sud odluči da predmet vrati savetu na ponovno razmatranje, savet odlučuje u roku od trideset (30) dana od dana prijema rešenja, na osnovu odluke suda, kao i o tome obaveštava sud u pisanom obliku.

8. Ako Vrhovni sud u roku od trideset (30) dana od vraćanja predmeta na razmatranje, kao što je predviđeno stavom 6, ne dobije informaciju o

ponovnom razmatranju, onda Vrhovni sud odlučuje o slučaju u roku od petnaest (15) dana.

9. Odluka Vrhovnog suda je konačna.

10. Sastav sudskog veća pri Vrhovnom sudu, prema stavu 5 ovog člana i istražnog panela prema članu 12, stav 5 ne treba da bude sastavljen od članova koji su subjekat disciplinskih procedura.

Pravilnik 05/2019 Sudskog saveta Kosova o disciplinskom postupku protiv sudija

Član 2. Definicije

1. Izrazi upotrebljeni u ovom pravilniku imaju sledeća značenja:

1.1 Nadležni organ - podrazumeva predsednike suda, predsednika Vrhovnog suda, Ombudsmana i Sudski savet Kosova, kao nadležne organe za prijem žalbi podnetih protiv sudija na osnovu navodnih disciplinskih prekršaja u skladu sa članom 9, stavom 1. Zakona;

1.2 Savet - podrazumeva Sudski savet Kosova;

1.3 Predsednik Suda - podrazumeva predsednika Osnovnog suda, predsednika Apelacionog suda kao i predsednika Vrhovnog suda;

1.4 Teško krivično delo - podrazumeva krivična dela predviđena zakonima na snazi;

1.5 Stranka u disciplinskom postupku - je predmet disciplinske istrage. U zavisnosti od toka disciplinskog postupka, stranke su: Podnosilac žalbe, Predsednik suda, Savet, Narodni advokat.

Član 8. Zahtev za pokretanje istrage

1. Ako nadležni organ (predsednik suda) utvrdi da je žalba osnovana ili tvrdi da postoji disciplinski prekršaj, podnosi Savetu zahtev za pokretanje istrage.

2. Nadležni organ može zatražiti od Saveta da pokrene istragu protiv sudije po službenoj dužnosti, ako smatra da postoji opravdana osnova da veruje da je sudija počinio disciplinski prekršaj.

3. Zahtev za pokretanje istrage treba da sadrži sledeće elemente:

- a. identitet sudije koji je predmet istrage,
- b. što precizniji opis činjeničnih i pravnih aspekata na osnovu kojih je nastala sumnja o disciplinskom prekršaju,
- c. predlog za izricanje disciplinske mere, u skladu sa zakonskim propisima,
- d. precizan opis radnji preduzetih od strane predsednika, kao i svi spisi, izjave stranaka ili eventualni dokazi prikupljeni tokom prvog saslušanja,
- e. datum dostavljanja.

4. Nadležni organ, prilikom podnošenja zahteva za istragu Savetu, istovremeno obaveštava i sudiju koji je predmet istrage.

Član 22.
Žalba na disciplinske odluke

- 1. Strane imaju pravo da podnesu žalbu protiv disciplinskih odluka Saveta direktno Vrhovnom sudu Kosova. Žalba se mora podneti u roku od 15 dana od dana prijema odluke Saveta.*
- 2. Stranke, uključujući i sudiju, nadležni organ i ombudsmana, imaju pravo da direktno Vrhovnom sudu podnesu žalbu protiv Saveta zbog nepostupanja, žalba se podnosi dva (2) meseca od dana kada Savet primi izveštaj istražnog veća.*
- 3. Žalba na odluku Saveta suspendira i odlaže njeno sprovođenje sve dok Vrhovni sud ne odlučuje o tome.*
- 4. Vrhovni sud, u pretresnom veću od tri (3) člana koje bira predsednik Vrhovnog suda, odlučuje u roku od trideset (30) dana o žalbi na osnovu pismeno dostavljenih podnesaka.*
- 5. Sastav pretresnog veća Vrhovnog suda ne smeju činiti članovi koji su predmet disciplinskog postupka.*

Ocena prihvatljivosti zahteva

30. Sud najpre razmatra da li su ispunjeni uslovi prihvatljivosti koji su propisani Ustavom i dalje precizirani Zakonom i Poslovníkom.
31. U tom smislu, Sud se prvo poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

32. U nastavku, Sud se poziva na član 47. [Individualni zahtevi] Zakona i pravilo 39 (1) (a) Poslovníka, koji propisuju:

Član 47.
[Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Pravilo 39.
[Kriterijum o prihvatljivosti]

(1) Sud može smatrati zahtev prihvatljivim:

(a) ako je zahtev podnela ovlašćena stranka,

[...]”.

33. Pozivajući se na gore navedene odredbe, Sud mora prvo da utvrdi da li je podnosilac zahteva strana koja je ovlašćena da podnese svoj zahtev u smislu gore navedenih odredbi Ustava, Zakona i Poslovnika.
34. U konkretnom slučaju, Sud podseća da je podnosilac zahteva, u svojstvu predsednika Apelacionog suda, a ujedno i u svojstvu ovlašćenog organa prema odredbama Zakona o disciplinskoj odgovornosti, dana 13. marta 2020. godine, podneo zahtev pred SSK-om za pokretanje istrage protiv sudije Q.A., sudije u Apelacionom sudu, navodeći da je isti učinio disciplinski prekršaj kao rezultat nejednakog tretiranja stranaka. Prema spisima predmeta koje je dostavio podnosilac zahteva, Sud primećuje da je postupak za pokretanje istrage protiv sudije Q.A., pokrenuo podnosilac zahteva po službenoj dužnosti, a da nije imao bilo kakav poseban zahtev drugih stranaka za takav postupak (stav 2. člana 12. [Istražni postupak] Zakona o disciplinskoj odgovornosti). Dana 10. aprila 2020. godine, SSK je osnovao Istražno veće za sprovođenje istrage protiv sudije Q.A., zbog navodnih disciplinskih prekršaja, a to veće je, dana 16. juna 2020. godine, podnelo pismeni izveštaj o sprovedenoj istrazi protiv sudije Q.A. SSK je nakon održane rasprave, odlukom KGJK. br. 262/2020 od 18. novembra 2020. godine, utvrdio da sudija Q.A. nije odgovoran za disciplinske prekršaje utvrđene članom 5. stavom 1. podstavom 1.3 i stavom 2. podstavovima 2.2 i 2.7 Zakona o disciplinskoj odgovornosti.
35. Sud, dalje, ukazuje da je podnosilac zahteva izjavio žalbu Vrhovnom sudu protiv gore navedene odluke SSK-a, zbog: (i) bitnih povreda odredaba Zakona o disciplinskoj odgovornosti; (ii) pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja; i (iii) pogrešne primene materijalnog prava. Dana 13. januara 2021. godine, Vrhovni sud je rešenjem AA. br. 14/2020 odbacio, kao nedozvoljenu, žalbu podnosioca zahteva, sa obrazloženjem da podnosilac zahteva nije ovlašćena strana za podnošenje žalbe ovom sudu. Vrhovni sud se pozvao na član 2; stav 1. člana 9; stavove 1. i 3. člana 15. [Žalba na disciplinske odluke] Zakona o disciplinskoj odgovornosti; i član 2. stav 1. podstav 1.5 Pravilnika o disciplinskoj odgovornosti, te utvrdio da je stranka u postupku samo subjekat disciplinske istrage, odnosno sudija Q.A., protiv koga je pokrenut istražni i disciplinski postupak. Vrhovni sud je objasnio da je podnosilac zahteva imao pravo da podnese žalbu Vrhovnom sudu samo u slučaju kada SSK ne bi doneo odluku u roku od dva (2) meseca od dana prijema izveštaja istražnog veća. Shodno tome, Vrhovni sud je utvrdio da s obzirom na to da je SSK doneo svoju odluku 18. novembra 2020. godine, podnosilac zahteva nije strana koja je ovlašćena da podnese žalbu Vrhovnom sudu.

36. Podnosilac zahteva u svom zahtevu pred Ustavnim sudom osporava gore navedeno utvrđenje Vrhovnog suda, navodeći povredu člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i člana 32. [Pravo na pravno sredstvo] Ustava.
37. Kao što je prethodno izloženo, Sud ukazuje na to da je postupak za pokretanje istražnog postupka protiv određenog sudije utvrđen odredbama Zakona o disciplinskom postupku i Pravilnika o disciplinskom postupku. S tim u vezi, pozivajući se na član 2. Zakona i član 2. Pravilnika, Sud primećuje da je podnosilac zahteva u disciplinskom postupku koji je sproveden protiv sudije Q.A., imao svojstvo nadležnog organa.
38. S tim u vezi, Sud podseća da su žalbeni postupci protiv odluka SSK-a utvrđeni u članu 15. Zakona o disciplinskoj odgovornosti i članu 22. Pravilnika o disciplinskoj odgovornosti.
39. U vezi sa napred navedenim, Sud podseća na obrazloženje Vrhovnog suda, koji je svojim rešenjem ocenio i utvrdio sledeće: *"[...] u ovom sporu-nadležni organ ne može da ima svojstvo žalilačke stranke kao subjekat koji je ovlašćen da direktno podnese žalbu Vrhovnom sudu Kosova zbog zakonskih ograničenja u vezi sa subjektom koji može da podnosi žalbu protiv odluka Sudskog saveta Kosova. Ovo iz činjenice jer iz sadržaja navedene odredbe, deo definisanja kod člana 2. Pravilnika o disciplinskom postupku, proizilazi da je stranka u celom disciplinskom postupku samo predmet disciplinske istrage, dok su ostali subjekti, stranke u zavisnosti od toka disciplinskog postupka"*.
40. Vrhovni sud je dalje obrazložio da *"Ovlašćeni subjekti za ostvarivanje prava žalbe, zavisno od pravnog interesa za podnošenje sredstva pobijanja, su sudija ili tužilac, subjekat disciplinskog postupka, nadležni organ koji je pokrenuo istragu i Ombudsman za situaciju propisanu u članu 12. stav 3. Zakona. Ova lica imaju pravo da podnose žalbu pri Vrhovnom sudu samo u slučaju kada Savet ne donosi odluku u skladu sa članom 14. stav 6. Zakona o disciplinskoj odgovornosti sudija i tužilaca. Iz sadržaja ove zakonske odredbe proizilazi da nadležni organ koji je podneo zahtev za pokretanje disciplinskog postupka protiv sudije može da ostvari pravo na žalbu pri Vrhovnom sudu Kosova samo u slučaju kada Savet ne donosi odluku u roku od dva (2) meseca od prijema izveštaja istražne komisije (član 14. stav 6. Zakona)"*.
41. Na osnovu napred navedenog, Sud mora da oceni da li je podnosilac zahteva strana koja je ovlašćena za podnošenje individualnog zahteva Ustavnom sudu, odnosno da oceni da li podnosilac zahteva ima status žrtve povrede njegovih prava i sloboda zagarantovanih Ustavom, kao što je utvrđeno u stavu 7. člana 113. Ustava.
42. Sledom toga, Sud se poziva i na sudsku praksu Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP), koji je utvrdio da *"reč žrtva u kontekstu člana 34. EKLJP označava lica ili lica koja su neposredno ili posredno pogođena navodnom povredom, ali i posredne žrtve kojima bi povreda mogla da nanese štetu ili lica koja bi mogla da imaju valjan i lični interes za to da se povreda izvrši?"* (vidi predmet ESLJP-a *Vallianatos i drugi protiv Grčke* [VV], predstavke br. 29381/09 i 32684/09, presuda od 7. novembra 2013. godine, stav 47).

43. Prema ESLJP-u, "pojam "žrtva" tumači se autonomno i nezavisno od unutrašnjih pravnih normi kao što su one koje se tiču interesa ili sposobnosti za pokretanje postupka (vidi predmet ESLJP-a *Gorraiz Lizarraga i drugi protiv Španije*, predstavka br. 62543/00, presuda od 27. aprila 2004. godine, stav 35; vidi i slučaj Suda KI34/20, podnosilac *Ramadan Zogaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 10. novembra 2020. godine, stav 80) iako Sud treba da vodi računa o činjenici da je podnosilac bio stranka u postupku pred domaćim sudovima" (vidi predmet *Aksu protiv Turske* [VV], predstavke br. 4149/04 i 41029/04, presuda od 15. jula 2012. godine, stav 52; *Micallef protiv Malte* [VV], predstavka br. 17056/06, presuda od 15. oktobra 2009. godine, stav 48; *Bursa Barosu Başkanlığı i drugi protiv Turske*, predstavka br. 25680/05, presuda od 19. juna 2018. godine, stavovi 109-117).
44. Na osnovu spisa predmeta, Sud podseća da podnosilac zahteva u svom zahtevu, navodi povredu člana 31. Ustava iz razloga što su kao rezultat toga što Vrhovni sud nije meritorno razmotrio njegovu žalbu, trećim licima povređena prava zagarantovana Ustavom. S tim u vezi, Sud podseća da je zahtev Sudu podneo podnosilac zahteva, u svojstvu nadležnog organa na osnovu Zakona o Disciplinskom Postupku. Samim tim, na osnovu spisa predmeta ne proizilazi da je istražni postupak protiv sudije Q.A. pokrenut kao rezultat zahteva ili žalbi trećih strana, već je isti pokrenut po službenoj dužnosti od strane samog podnosioca zahteva.
45. Sud ocenjuje da se u ovom postupku nije odlučivalo o individualnim pravima i slobodama podnosioca zahteva zagarantovanim Ustavom. Kao rezultat toga, Sud, na osnovu razmatranja iznad, zaključuje da podnosilac zahteva nema svojstvo žrtve, kojoj bi povreda nanela štetu ili bi imala legitiman i lični interes da se ova povreda završi.
46. Sud, stoga, utvrđuje da podnosilac zahteva nije ovlašćena strana, kao što je utvrđeno stavovima 1. i 7. člana 113. Ustava i pravilom 39 (1) (a) Poslovnika, da podnese zahtev protiv određenog rešenja koja je doneta u postupku u kome se podnosilac zahteva nije smatrao ovlašćenom procesnom strankom i kojom nije odlučeno u vezi sa njegovim pravima.
47. U zaključku, Sud, u skladu sa stavovima 1. i 7. člana 113. Ustava i pravilom 39 (1) (a) Poslovnika, utvrđuje da se zahtev podnosioca mora proglasiti neprihvatljivim.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Republike Kosovo, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članovima 20 i 47. Zakona i pravilom 39 (1) (a) Poslovnika, na sednici održanoj dana 30. juna 2021. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona; i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

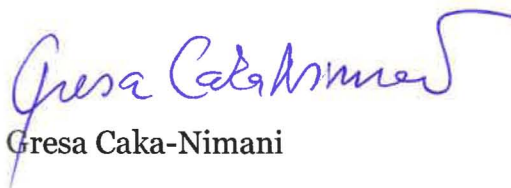
Sudija izvestilac

Nexhmi Rexhepi

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani